

POLÍTICA **11 DE SETEMBRE**

L'espectacular imatge de la Via Laietana plena de gom a gom ahir en la manifestació unitària per la independència. La concentració ja havia acabat a les portes del parc de la Ciutadella i del Parlament, qu

an encara començaven a caminar els darrers manifestants ■ JUANMA RAMOS

Nacional

COVID-19

Transmissió
0,81

Dada anterior: 0,78

Els nous contagiats per cada positiu no han de superar l'1

Nous contagiats
969

Dada anterior: 1.037

L'indicador hauria d'estar en 1.000 contagiats/dia

Llits d'UCI
268

Dada anterior: 278

Les UCI haurien d'acollir un màxim de 300 malalts greus

POLÍTICA 11 DE SETEMBRE

El carrer compleix

REPRESA L'ANC torna a omplir la Diada Nacional malgrat la pandèmia, la repressió i el desencís per una falta d'estratègia conjunta de l'independentisme a les portes de la taula de diàleg **PREC** Paluzie reclama a Aragonès que "faci la independència"

Emili Bella
BARCELONA

Proesa de sis dígits. Amb la pandèmia, la repressió i el desencís per la falta d'un camí clar cap a l'estat propi en contra, la societat civil va tornar a omplir ahir els carrers de Barcelona per la manifestació de l'Assemblea Nacional Catalana (ANC) de la Diada. Es van superar les expectatives més optimistes i més de 400.000 persones, segons els organitzadors –unes 108.000, segons la Guàrdia Urbana–, van sortir de casa per dir col·lectivament *Lluitem i guanyem la independència*. La Via Laietana es va omplir de gom a gom fins més amunt de Pau Claris amb Provença, on acabava l'últim dels deu trams previstos.

Estava plantejada com la Diada de la represa després de l'aturada de la pandèmia i hi havia incertesa sobre el volum de manifestants que reuniria. "Hem tornat a desbordar Barcelona; ho heu tornat a fer vosaltres, quan ningú hi creia", va celebrar pletòrica la presidenta de l'entitat des de l'escenari instal·lat a davant de l'estació de França.

Elisenda Paluzie va fer

La xifra

400.000

persones van secundar la crida de l'ANC, segons l'organització; 108.000, segons la Guàrdia Urbana.

una estirada d'orelles a ERC i Junts per Catalunya, que han arribat a la Diada esbatussant-se per l'ampliació de l'aeroport i per la imminent taula de diàleg, amb les primeres dues institucions del país, el president de la Generalitat i la presidenta del Parlament, enfrontades: "Prou retrets, prou desconfiança!"

Si fa uns anys Carme Forcadell reclamava des del púlpit de l'ANC al president Artur Mas que posés les urnes del 9-N, Paluzie va exigir ahir al president Pere Aragonès, que estava entre els manifestants, que faci la independència. Sense anar més lluny, aquest era el crit al llarg de la manifestació: "Independència!"

El carrer hi és i continua complint a les portes de la represa de la negociació entre els governs català i espanyol, la setmana

Les frases

"President, faci la independència!"

Elisenda Paluzie
PRESIDENTA DE L'ANC

que ve a Barcelona, un instrument que l'ANC no augura reeixit. Paluzie va advertir la Generalitat que no esperi concessions que no vindran mai, "perquè l'Estat espanyol interpreta les demandes com un símptoma de feblesa".

"Quin és el projecte d'Espanya per a Catalunya? No hi ha projecte possible en el marc de l'Estat espanyol", arengava com un peix a l'aigua el president d'Òmnium, Jordi Cuixart, al costat de la dirigent de l'ANC. Cuixart, però, sí que dona una oportunitat al fòrum bilateral: en un acte al matí va reclamar als partits independentistes que consensuin una estratègia conjunta per abordar la negociació.

Era la primera Diada Nacional en quatre anys de Cuixart i la resta de presos polítics indultats en llibertat. I era també una nova Diada amb els exiliats

"No hi ha projecte possible en el marc de l'Estat espanyol!"

Jordi Cuixart
PRESIDENT D'ÒMNIUM CULTURAL

lluny de casa. "Milers i milers de persones, reclamant la independència de Catalunya. Continuarem fins que siguem reconeguts i respectats com una nació lliure", escrivia en anglès a Twitter el president Carles Puigdemont des de Bèlgica.

ERC va organitzar el seu propi acte polític després de la tradicional ofrena floral matinal molt a prop del monument a Rafael Casanova, en què va intervenir Oriol Junqueras per avisar que ells no tenen por de contrastar els seus arguments amb ningú.

Al davant tindrà un PSOE que no vol sentir a parlar d'autodeterminació i un Podem que ha passat de reivindicar-la en campanya electoral a deixar-la caure quan va negociar la seva entrada a La Moncloa i finalment a xutar-la per a "més endavant". En qual-

La Via Laietana, plena.
Al costat, la Elisenda Paluzie ■ JUANMA RAMOS / JOSEP LOSADA

sevol cas, la Diada va transcórrer sense que transcendís encara la data exacta de la reunió, que presumiblement es podria celebrar dijous, ni l'ordre del dia ni la confirmació de la presència de Sánchez.

Per la seva banda, el president Aragonès, en la seva primera Diada en el càrrec, va acudir al matí a la tomba del president Josep Irla, a Sant Feliu de Guíxols, on va apel·lar a sumar "àmplies majories" per construir la república catalana.

La tercera pota de l'independentisme parlamentari, la CUP, feia una crida a no permetre que

el govern abandoni la confrontació amb l'Estat a canvi d'"estabilitat". Els cupaires, juntament amb altres organitzacions de l'esquerra independentista, van convocar la seva gent després de la protesta de l'ANC a l'Arc de Triomf, amb crema de banderes i fotografies de Sánchez i Aragonès inclosa.

A la Via Laietana es va viure un altre clàssic de les protestes independentistes: davant de la comissaria de memòria funesta de la policia espanyola es va llançar paper higiènic, ous i pintura. Els Mossos van desplegar diverses furgonetes antidisturbis. ■

L'APUNT Obligats a caminar

Carles Sabaté

"Obligats a caminar...", deia la cançó amb què Àlex Pérez i Abigail van obrir l'acte final de la manifestació de l'ANC d'ahir. Doncs sí, perquè una nova Diada ens va recordar ahir la necessitat que les forces polítiques i els governs afrontin el problema de Catalunya i el seu desencaix a l'Estat espanyol. Obligats perquè si no ho fem, si no sortim al carrer, l'Estat se n'oblida ràpida-

ment i també Europa, malgrat que ha estat la protesta més gran en pandèmia al continent. Amb gairebé tot en contra, una gernació, empenyada o decebuda, va tornar ahir a caminar reclamant una sortida. A la taula del diàleg, la negociació o l'engany, hi hem de seure, però també ens en podem aixecar quan creguem que ens aixequen la camisa, i ho han fet tants cops...

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

100% SUV. 100% elèctric
ID.4
100% Volkswagen

Autopodium
Girona, Figueres,
Sant Feliu de Guixols,
Mont-Ras, Olot,
Lloret de Mar
www.autopodiumvw.com

Volkswagen ID.4 100% elèctric. Consum combinat (kWh/100 km) WLTP: de 16,8 a 18,3. Emissions CO₂ (g/km) WLTP: 0. Des de 341 km fins a 521 km d'autonomia elèctrica segons el cicle WLTP. Model visualitzat ID.4 1st Max. Consum combinat (kWh/100 km) WLTP de 18,3. Emissions CO₂ (g/km): 0. Autonomia elèctrica de fins a 501 km segons el cicle WLTP. Els valors reals d'autonomia WLTP poden variar en funció de l'equipament, l'estil de conducció i les condicions reals de conducció. Per a altres versions o equipaments, consulta el teu concessionari Volkswagen. **Fins a 7.000€ de subvenció pla MOVES III condicionats al desballestament per part del client d'un vehicle usat de la seva propietat amb una antiguitat mínima de 7 anys.

Fins a 7.000 € del pla d'ajudes del Govern**

POLÍTICA 11 DE SETEMBRE

#CATALUNYALLIBERTAT

“Heu d’anar més lluny”

PROTAGONISTES • Imatges del president Puigdemont, el general Moragues i el filòsof Xirinacs comparteixen peveter en un altar improvisat al Fossar de les Moreres **EPICENTRE** • L’espai dedicat als caiguts el 1714 es torna a omplir espontàniament de reivindicació i tradició **PUGNA** • L’indret competeix amb el monument a Rafael Casanova en quantitat d’ofrenes florals

Emili Bella
BARCELONA

El Fossar de les Moreres resisteix. L’autèntic epicentre de la Diada Nacional des de temps immemorials manté el vigor com a protagonista de l’Onze de Setembre, però no per cap acció política intencionada, sinó per combustió popular. Són molts els catalans que hi passen en algun moment dels Onzes de Setembre per embeure’s de l’ambient de lluita, de reivindicació o senzillament de tradició. Una fotografia del president Carles Puigdemont amb un “*No surrender*” plantificada al bell mig del peveter presidia ahir aquest altar particular, emmarcat per un ram de flors blanques, una bandera de combat de 2x2 metres de Santa Eulàlia, és clar, a més de la senyera i la bandera de Sant Jordi. Les hi havia col·locades el Memorial 1714, que, com els últims trenta anys, va anar a recollir la flama a l’ajuntament de Cardona –últim bastió austriacista que va caure, deu dies més tard que el cap i casal– per dipositar-la a la porta de l’Espai Museu, al mateix fossar, davant l’antiga sala del capítol de Santa Maria del Mar. “Vam ser absorbits per Espanya després d’una repressió i d’una guerra d’ocupació molt forta. Hem de recuperar la nació catalana i la independència”, reclamava el seu president, Jordi Miravet, amb el bust de Josep Moragues al darrere. En la competició d’herois que es lliura 307 anys després, Miravet trencava una llança a favor de Rafael Casanova: “Hem de desmitificar moltes coses. No ens acabarem la quantitat d’herois que hi ha. Un no és més que els altres. Moragues no és més que Casanova, no hem de desmereixè’l.” Queda clar que la història és cíclica.

Una imatge del general Moragues compartia el peveter amb Puigdemont en un dels costats. Casanova anava rebent ofrenes florals durant tot el matí, però al fossar també n’hi dipositaven, tant entitats com ciutadans a títol individual. Potser aquest és un lloc més adequat per fer-ho, ja que sota l’empedrat rogenc en pendent hi ha un cementiri on reposen els caiguts durant el setge del 1714.

I tot d’una va sonar Lluís Llach. “Més lluny, heu d’anar més lluny...” Eren els Músics per la República, que col·laboren amb Òmnium Cultural, que oferien un repertori que

La Coronela i els castellers, ahir, al Fossar de les Moreres ■ JOSEP LOSADA

anava des de *L’estaca* fins a *Somriure!*, de Charles Chaplin, passant per *La Santa Espina*. “Vam tocar a les tres presons”, recordava amb goig la seva directora, Roser Saba-

ter. Les presons ressonaven com un eco al fossar, ¿o eren *Els segadors*?

Després va ser el torn dels Castellers de la Sagrada Família, que, malgrat les restriccions per la pan-

dèmia de coronavirus (màxim vint-i-cinc persones i amb mascaretes), van poder alçar un pilar de quatre. “És tradició, sempre hem vingut. Portem una setmana assajant i ahir [divendres] vam poder fer el primer pilar amb motiu de l’Onze de Setembre al Mas Guinardó, el primer cop que tornàvem a actuar a plaça des de la pandèmia”, explicava la cap de colla, Anna Jiménez. Els acompanyaven castellers de la colla de Gràcia, que malgrat que no s’hi tornaran a posar fins la Mercè no van voler deixar de ser-hi. N’hi ha que fan pinya.

“Falta unitat”, constataren l’Eulàlia i en Robert, que troben a faltar un líder que unifiqui tot l’independentisme. “Més lluny dels arbres caiguts, que ara us empresonen.”

Una tercera fotografia adornava el peveter, la de Lluís Maria Xirinacs, en un indret molt especial: el filòsof va tornar a patir la repressió per un discurs pronunciat justament al fossar el 2002, i pel fossar va passar el 2007 el seu fèretre el

“No és temps de buscar traïdors, però sí culpables”, defensava un visitant originari de Navarra

dia del comiat, des de Santa Maria del Mar fins a la seu del Memorial. La Fundació Randa volia que, en tant que cementiri, s’hi poguessin escampar part de les seves cendres, però no va poder ser. “Bon viatge per als guerrers, que al seu poble són fidels.”

Diu el vers de *Pitarra* que al fossar no s’hi enterra cap traïdor. “No és temps de buscar traïdors, però sí culpables”, defensava en Miguel Àngel, originari de Navarra. Cap al migdia, després que la Coronela de Barcelona retés homenatge als màrtirs, l’espai estava pleníssim, potser menys que altres anys, però ple. “No sé si va una mica a la baixa, però hem de ser-hi; si no ens posem d’acord tots, malament”, deia una altra Mariàngels, dels Hostalets de Balenyà (Osona), acompanyada d’en Pere. Tots dos anaven amb la samarreta de la Diada d’enguany posada. Primer van passar pel monument a Casanova, però van sentir massa crits i van acudir al fossar, com cada any, abans d’anar a la manifestació de l’Assemblea Nacional Catalana. “Més lluny de l’avui que ara us encadena.” ■

POLÍTICA 11 DE SETEMBRE

Manifestació massiva enmig de la Covid i la crisi sobiranista

■ L'ANC assoleix l'objectiu de superar els 100.000 participants i exigeix a Aragonès que "faci la independència" ■ Paluzie i Cuixart reclamen de nou unitat estratègica davant un públic que critica els líders independentistes

Xavier Miró
BARCELONA

L'Assemblea Nacional Catalana (ANC) se n'ha sortit. Sense cap altra expectativa per a la represa que assolir de nou la mobilització al carrer més gran possible, amb els partits independentistes dividits pel que fa a la diagnosi i a l'estratègia —això mostren dia rere dia en públic— i partint de previsions inicials de només desenes de milers de participants, la manifestació d'enguany ha desbordat el perímetre amb 400.000 persones segons l'ANC, i 108.000 segons la Guàrdia Urbana. La xifra de l'organització se situa força per sobre del que s'esperaven i la de la policia local de Barcelona també suposa per a l'ANC un objectiu aconseguit. Tret que es vulgui fer la comparació extemporània amb el milió de persones d'anys passats, és un objectiu aconseguit perquè no es pot assimilar a cap manifestació a Europa enmig de la pandèmia de Covid-19.

Agraïment per l'assistència
"Ho heu tornat a fer vosaltres quan ningú no hi creia", es felicitava la presidenta de l'ANC. El president de l'Associació de Municipis per la Independència (AMI), Jordi Gaseni, va celebrar les xifres d'assistència amb un "Que es fotin" dedicat a l'Estat espanyol i als que espera-

Les frases

"Ho heu tornat a fer vosaltres quan ningú no hi creia [...]. President, faci la independència!"

Elisenda Paluzie
PRESIDENTA DE L'ASSEMBLEA NACIONAL CATALANA (ANC)

"Ens hem adonat que, si volem viure en democràcia, necessitem la independència"

Jordi Cuixart
PRESIDENT D'ÒMNIOU CULTURAL

Les xifres

400.000

manifestants és la xifra que va donar a conèixer l'Assemblea Nacional Catalana (ANC).

108.000

manifestants és la xifra que va fer pública la Guàrdia Urbana de Barcelona.

ven una punxada majúscula. I donava les gràcies als assistents: "Especialment aquest any, perquè ens costa moltíssim quan les coses no surten com ens agradaria."

Jordi Cuixart, sens dubte el líder més ovacionat aquest 11-S, considerava motiu d'"orgull i autoestima" el fet d'haver aconseguit, de nou, una manifestació multitudinària en les circumstàncies polítiques i sanitàries dels darrers dos anys.

Crida a la unitat

Políticament, la crida a la unitat dels partits va ser compartida entre els tres oradors. Gaseni, alcalde d'ERC, va fer autocrítica i va reconèixer que "sem-

pre hem de prendre nota" del que va qualificar d'"alts i baixos" d'aquests darrers anys. Fent una crida a la "unitat civil" i a l'"entesa política", el líder municipalista va demanar "reforçar les majories" en sintonia amb l'estratègia del seu partit i "mourèns tots i totes a la vegada, a l'una, amb força i determinació", dirigint-se a tots els partits i entitats.

Cuixart defensava el dret a l'autodeterminació afirmant que "mai renunciarem als drets civils i polítics del poble de Catalunya" i advertia que "sense lluita no hi haurà cap conquesta col·lectiva". *Lluitem i dirigim la independència* era el lema de l'ANC per a la manifesta-

ció d'enguany. Cuixart advertia els partits que "els interessos de part" no poden amagar "victòries col·lectives", però, admetent també l'estat d'ànim negatiu de l'independentisme de base, assenyalava el principal "repte col·lectiu" segons ell: "Transformar tota la frustració." També davant d'un Estat espanyol que no permet decidir democràticament en un referèndum, citava abans de concloure: "Ens hem adonat que, si volem viure en democràcia, necessitem la independència." Cuixart conclouia que l'Estat espanyol no té cap projecte per a Catalunya i posava l'exemple de la llei mordassa, "que han estat incapaces de retirar", i de l'encariment sense control del preu de l'electricitat. I exigia una vegada més, com tants cops es va repetir, una "estratègia compartida" dels partits: "S'han de posar d'acord una vegada per totes."

"Faci la independència"

Més enllà de la unitat, Paluzie posava l'accent en l'exigència repetida per la seva organització: cal fer efectiva la independència. Ho qualificava ahir de qüestió de "drets i fets". El dret d'autodeterminació que, sosté, té Catalunya com a "nació històrica", però també basant-se en les majories parlamentàries des del 2012, i que, en les darreres eleccions,

Paluzie, amb els expresidents de l'ANC Forcadell i Sánchez. Un detall de la cua i aldarulls al vespre ■ JOSEP LOSADA / EFE

suposen més del 50% dels vots independentistes i més del 60% de favorables a l'autodeterminació.

Però advertia els dirigents polítics i institucionals que aquest dret "s'exerceix, no es pidola" i, en una referència gens habitual al líder del PSC català, Salvador Illa, replicava que "l'1-O és el fet més important que ha passat en aquest país en els darrers 300 anys" —el líder socialista, recordem-ho, va sostenir recentment que els darrers deu anys han estat els pitjors de Catalunya en tres segles.

Recordant que l'expresidenta de l'ANC Carme Forcadell va dir "posi les urnes" al president Mas pel 9-N, ahir Paluzie va

reclamar al president Aragonès: "Faci la independència!" Només així, hi afegia, l'ANC serà al costat del govern.

Paluzie es va adherir al crit d'"Ho tornarem a fer" de Cuixart i va reclamar, també ella, "unitat estratègica" als partits independentistes i "prou retrets, prou desconfiança". La líder de l'ANC va instar l'executiu d'ERC i Junts per Catalunya a "aprofitar tots els marges que té per avançar en sobirania", ja sigui en l'àmbit fiscal o en l'energètic, així com a preparar-se "per a la ruptura" i a "deixar d'exercir l'acusació particular en tants casos sense proves", amb referència a acusats d'aldarulls en protestes inde-

pendentistes. Paluzie va tancar els parlaments de la mobilització amb un "Persistirem i persistirem fins a guanyar".

La marxa

Abans que es formés la capçalera al punt de Via Laietana situat per sota de la plaça Urquinaona, ja era evident que desenes de milers de persones no havien fet cas de la recomanació d'ubicar-se en determinats trams del carrer Pau Claris per evitar aglomeracions i bloquejos. Molts carrers adjacents a Pau Claris i Via Laietana i aquesta mateixa via ja estaven ocupats per milers de persones, de manera que la capçalera no seria ja el front de la mobilització

fins a arribar al Pla de Palau. Finalment, la capçalera, amb Paluzie; el president d'Òmnium i el vicepresident, Marcel Mauri; el president de l'AMI, i altres cares conegudes com ara la presidenta de la Cambra de Comerç de Barcelona, Mònica Roca, i els activistes Lluís Llach i Pep Cruanyes, va poder enfilars l'avinguda Marquès de l'Argentera al capdavant de tot fins a arribar a l'escenari dels parlaments. Havia començat a avançar a les 17.14 a prop de la comissaria de la Policia Nacional de Via Laietana, amb crits ambientals d'"1 d'octubre, ni oblit ni perdó" i "Fora les forces d'ocupació" per part de la gent que desbordava la

Dos detinguts per la comissaria

Els incidents davant de la comissaria de la Policia Nacional es van saldar amb dues persones detingudes: l'una, per desordres públics, i l'altra, per atemptat a l'autoritat. Durant la manifestació, diversos grups es van anar aturant davant de la comissaria per llançar-hi paper higiènic. Els llançaments de pintura i objectes es van anar incrementant fins

calçada i ocupava les vores i els carrers adjacents al darrere del cordó de seguretat que feien avançar els voluntaris de l'ANC.

L'entrada de Cuixart a la capçalera mereix un comentari a banda per l'ova-

que un doble cordó dels Mossos d'Esquadra va dispersar l'atac. Però, en desfer-se el dispositiu policial extra, el grup que s'havia desplaçat a la plaça Urquinaona hi va tornar amb llançaments de pedres i altres objectes, fins que els agents antidisturbis els van dispersar. En aquestes corredisses van ser detingudes les dues persones.

ció general. S'hi va afegir un cop ja formada accedint-hi pel cordó davanter i flanquejat per una estelada i per una bandera republicana. Cuixart no es va estalviar davant les càmeres una abraçada efusiva

amb Paluzie abans d'ocupar el lloc al seu costat.

En el primer tram, força pancartes de Procés Constituent, moltes pancartes de mà amb el lema *Exigim la independència* i crítiques previsibles enmig de l'ambient de decepció per la divisió dels partits independentistes. Al president Aragonès li cantaven en algun tram "Puigdemont, el nostre president", es carregava contra el diàleg amb el govern espanyol i a la capçalera també l'escridassaven des de les voreres en algun moment. El grupuscle Donec Perficiam, d'unes desenes de persones, amb el lema *Prou traïdors*, es plantava a contracorrent de la capçalera a l'altura de

la plaça de l'Àngel per encendre un parell de bengales i cridar "Els carrers seran sempre nostres" i "Botiflers!", sense impedir, però, que la marxa continués carrer avall.

També a la prefectura de la Policia Nacional hi va haver algun moment de més tensió amb el llançament inicial de rotllos de paper higiènic per part de gent situada en trams posteriors de la manifestació. De fet, mentre la capçalera arribava a Pla de Palau, la Via Laietana i la plaça Urquinaona encara eren plenes de manifestants. Més tard, acabada oficialment la manifestació de l'ANC, hi va haver aldarulls amb algun ferit davant la comissaria. ■

POLÍTICA 11 DE SETEMBRE

“Independència”: el diàleg dels carrers

FARTS • Els manifestants només criden a culminar la independència i desapareixen els càntics que fan referència a la unitat d'acció **CARTELLS** • Entre les poques pancartes que s'hi poden veure, la majoria censuren el paper dels polítics i recelen de la taula de diàleg **FLUÏDESA** • No hi ha col·lapse perquè els manifestants es distribueixen al llarg del carrer de Pau Claris

Jordi Alemany
BARCELONA

Un Onze de Setembre més i, “malgrat tots els malgrats”, als carrers del centre de Barcelona hi va tornar a ressonar principalment el càntic ja prou conegut i sincopat que clama per la independència. Cadascuna de les més de 100.000 persones que es van manifestar a Barcelona posarà l'accent en el seu “malgrat” particular, en què hi ha molta coincidència en la figura dels polítics catalans, però l'objectiu final d'assolir la llibertat del país és ben viu en la ment i les goles dels que van ocupar ordenadament, sense aglomeracions ni massa suors, ni tampoc massa xivarri, tot el trajecte de la manifestació, des de la capçalera de la plaça d'Urquinaona resseguint el carrer de Pau Claris fins al final, a la cruïlla del carrer de Provença ja una hora abans d'iniciar-se.

La manifestació de la represa no era concebuda com a tal per molts dels assistents, ja que la majoria recordaven que no hi ha fallat mai des de la que va destapar la caixa dels trons, el 2010, fent sortir més d'un milió de persones contra la retallada de l'Estatut. És clar que altres apunten que ja hi eren molt abans, quan la mobilització independentista era minoritària. Per això el crit que més es va sentir va ser el d'“Independència” i entre les poques pancartes, en comparació amb altres edicions, la majoria feien referència a deixar enrere polítiques àmpliament practicades en el passat. La de “Prou peix al cove, independència ja. Som el 52%” darrere una estelada gegant que aguantaven membres d'una de les territorials de l'ANC, podria ser la que definiria millors la majoria de comentaris que es podien sentir durant el trajecte. De càntics també pocs i va sobtar que algun que havia fet fortuna en les darreres concentracions, el de la unitat, va desaparèixer del repertori.

Altres pancartes prou eloqüents que es van veure va ser, per exemple, la que interpel·lava directament els partits polítics: “Polítics, nosaltres volem la independència.

Paraigues amb una estelada, una de les imatges de caràcter festiu que es van poder veure ahir durant la manifestació ■ JOSEP LOSADA

Vosaltres també?”, acompanyada d'una altra en què es podia llegir: “Definició de Catalunya: Estat-repressor, polítics-mentiders, poble decebut”. Una decepció que, i tornem amb “el malgrat dels malgrats”, no havia impedit que la gent tornés a sortir al carrer per reclamar la independència, comentava en Pep, vingut des del Berguedà i que ocupava el tram entre els carrers d'Aragó i València juntament amb els arribats de Calaf. Això sí, reconeixia que enguany la mobilització havia sigut escassa perquè la gent comença a estar cansada. La por de contagiar-se, el cansament i la poca motivació generalitzada, eren molts dels motius que esgrimia la gent per justificar que hagués flaquejat l'assistència. També és cert que molts barcelonins, emposos per familiars i amics i veient que el temps acompanyava i no feia

molta calor, finalment hi van acabar participant, tot i que no ho volien fer d'entrada per mostrar el seu descontentament amb els polítics.

Havent-se suprimit les restriccions per la pandèmia dos dies abans, hi havia el temor que se superessin les previsions d'afluència i es pogués produir algun col·lapse a la capçalera que impedisís avançar, repetint escenes d'altres anys, però finalment els assistents es van distribuir per procedència territorial al llarg del carrer de Pau Claris amb les indicacions que els 535 voluntaris de l'organització van anar penjant als fanals de cada tram.

Més rètols reivindicatius

Seguint amb el fil dels rètols reivindicatius que acompanyaven els milers d'estelades, n'hi havia una que cridava l'atenció que incloïa els lo-

Distàncies i mascareta

La majoria de manifestants anaven amb mascareta i el fet que es distribuís els assistents per trams del carrer de Pau Claris segons la procedència territorial va permetre respectar bastant les distàncies de seguretat, sobretot durant l'hora prèvia a la manifestació.

gotips d'ERC, Junts i la CUP i en què es reclamava: “Ni pactes, ni renúncies. Prou autonomisme”, mentre una de més discreta reivindicava “Prou mentides amb la taula de no diàleg”. Acabant ja l'esment de les poques pancartes que s'hi van poder veure, la casa reial també en va ser protagonista d'alguna amb missatge explícit a l'amant del rei emèrit: “Corinna, enfonsa'ls”. I, lògicament, la justícia espanyola també va ser una de les dianes amb un rètol que la qualificava de “traficant de llibertats”.

Els carrers de Barcelona més allunyats de l'escenari de la manifestació no van bullir d'estelades i samarretes de colors de les diferents diades com s'havia vist en edicions passades, abans que arribés la Covid-19. Començaves a veure les camisetes vermelles amb el lema “Lluitem i guanyem la inde-

pendència” quan ja t’acostaves als carrers adjacents, i molts van optar per reutilitzar les d’anys anteriors aprofitant la similitud de colors. Guanyava la de corall fluorescent del 2018 amb la imatge del Pedraforca i els lemes “Fem la República Catalana” i “Directes al cim”, però també se’n veien moltes de l’“Ara és l’hora” de la Via Catalana del 2014.

Les terrasses de bars i restaurants eren plenes de gent per menjar alguna cosa o refrescar-se com ja és tradicional, però potser també va sobtar que molts ho feien amb la manifestació ja en marxa, segurament perquè no hi havia els altaueus que altres vegades permetien seguir les intervencions dels organitzadors. El paquet d’estampes típiques de la Diada, que confirmava un cert retorn a la normalitat, el completaven el munt de venedors

ambulants d’estelades i banderes que feien de competència a la trentena de parades de l’ANC i Òmnium distribuïdes al llarg de tot el recorregut. Qui va tenir presència activa, amb diferents parades i interpel·lant la gent, va ser el movi-

En la manifestació d’enguany van desaparèixer els càntics apel·lant a la unitat

ment de Procés Constituent, demanant la inscripció i la participació en el “debat constituent” per definir quina constitució s’aspira a tenir per a Catalunya.

La mascareta també va triomfar majoritàriament entre els manifestants, però no es pot dir el mateix del fet de mantenir les distàncies

de seguretat o només estar a prop de la bombolla de convivència. En cap cas les imatges van ser les d’aquelles aglomeracions passades, hi havia espai per transitar i, en molts moments i ja amb la manifestació en marxa, hi havia trams molt espaiats. L’animació, també menor que en anteriors edicions, en què s’havien vist moltes actuacions de la cultura popular o de colles castelleres, es va centrar en alguns tocs de gralla i algunes danses improvisades en algun moment com la que es va veure a tocar del carrer de la Diputació just abans de les cinc de la tarda. Aparicions sobtades d’*ikurrines* i una pancarta de membres de la iniciativa Ehun Euskal Errepublikao arrossegava un munt d’aplaudiments i focus fotogràfics, com també ho feia el suport rebut del moviment independentista de Biafra just a la canto-

Una estelada gegant que es va desplegar al parc de la Ciutadella mentre encara no s’havia acabat la manifestació. A sota, dues de les pancartes reivindicatives amb els polítics en el punt de mira ■ J.A. / JOSEP LOSADA

nada del carrer de Casp.

La manifestació va transcórrer amb la normalitat que sempre ha acompanyat totes les diades, sense incidents. Durant el trajecte es va tallar el trànsit a totes les cruïlles, i edificis oficials com el de la Fiscalia del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya estaven protegits per tanques i la policia. Només en arribar a la prefectura de la Policia Nacional a la Via Laietana la comitiva s’alientia mentre s’iniciaven els tradicionals càntics de “Fora les forces d’ocupació” o “U d’octubre, ni oblit ni perdó”. Mentre va durar la manifestació no s’hi va produir cap incident, però ja s’intuïa que seria un dels punts calents un cop finalitzés. Al parc de la Ciutadella, on s’havia previst posar l’escenari final i finalment es va canviar, s’hi va desplegar una estelada gegant i tampoc s’hi van produir incidents. ■

POLÍTICA 11 DE SETEMBRE

ERC i Junts es donen una treva i fan pinya pel diàleg

▣ Les crides dels republicans a agafar força per anar a la negociació van trobar, ahir sí, correspondència entre els de Junts ▣ La CUP avisa que no negociarà el pressupost

Òscar Palau
BARCELONA

L'independentisme arribava a la majoria de les grans diades dels últims anys amb una fita tangible en l'horitzó, ja fossin eleccions plebiscitàries, l'1-O o el clam per l'alliberament dels presos polítics. Enguany també n'hi ha, i més imminent que mai, que és la taula de negociació de la setmana entrant, si bé és evident que no genera ni expectatives ni il·lusió —ahir no es va veure cap consigna a favor del diàleg, l'autodeterminació ni l'amnistia, tot i que sí que es va reclamar el retorn dels exiliats—, i els partits independentistes hi arriben dividits: ERC, instant a guanyar força a la mesa, i Junts, fent-hi ostensible el seu escepticisme. Els missatges polítics van tornar a girar ahir entorn d'això, si bé, a diferència de la vigília, van ser conciliadors.

Sense fer-hi cap al·lusió directa, el president Pere Aragonès va fer, en l'homenatge al president Josep Irla a Sant Feliu de Guíxols, una crida a sumar "àmplies majories" com a via per assolir la república catalana. Segons ell, una nació és "molt més" que una bandera i una història, és també "un projecte de futur de drets i

Aragonès i Junqueras, xiulats

El president Aragonès va participar en la manifestació de l'ANC dins la comitiva d'ERC. Rebut amb xiulets, en alguns trams li van cantar proclames de "Puigdemont, el nostre president!", respostes per altres manifestants amb crits d'"Independència!". Un grup del Jovent Republicà s'hi va afegir després per acompanyar la delegació. En ella, tornaven per primer cop des del 2017 a la Diada, després del pas per la presó i l'exili, l'exvicepresident Oriol Junqueras i els exconsellers Raül Rome-

va, Dolors Bassa i Meritxell Serret. Junqueras també va ser increpat en algun moment, si bé alhora molta gent s'hi va atansar per animar-lo i fer-s'hi fotos. Romeva va ser aplaudit a l'arribada. Junqueras ja havia estat escridassat la nit abans al Fossar de les Moreres. "De la mateixa manera que no ens han callat les presons, no aconseguiran callar-nos els crits ni les amenaces de ningú", hi responia. "Les crítiques són benvingudes", tancava ahir a la tarda la portaveu d'ERC Marta Vilalta.

llibertats on tothom se senti orgullós". Qui sí que va entrar en la qüestió va ser la consellera de la Presidència, Laura Vilagrà. "Avui és un dia per enfortir-nos i anar a la taula de negociació amb tota la fortalesa", va animar al matí, després de l'ofrena floral al monument a Rafael Casanova. La número 3 del govern estava esperançada que la Diada servís per "confluir" i fos un "clam de llibertat" per reclamar "un futur millor en forma de referèndum d'autodeterminació". En la mateixa línia, la secretària general adjunta d'ERC, Marta Vilalta, insistia al matí que l'adversari "són els apa-

rells de l'Estat, i no el company de viatge", i instava a traslladar la "fortalesa de l'independentisme" al carrer i els "grans consensos" a la taula de negociació, a través d'una "aliança" que faci "imbatible" el referèndum. A la tarda, feia una crida a "aprofitar" totes les oportunitats i reclamava als partits que s'impliquin per "fer pinya" i sumar pels clams d'autodeterminació i fi de la repressió.

Aquest cop, les crides d'ERC no van topar amb l'hostilitat de Junts. La presidenta del Parlament, Laura Borràs, que diven-dres s'havia enganxat amb Aragonès per la concreció de l'aposta pel

Les frases

“La força del carrer ens fa imbatibles. Caminem plegats cap a la independència [...]. Visca Catalunya lliure!”

Pere Aragonès
PRESIDENT DE LA GENERALITAT

“Afrontem aquesta taula de diàleg amb escepticisme, però no ens tremolaran les cames per anar-hi. Hi serem!”

Laura Borràs
PRESIDENTA DEL PARLAMENT

“Afrontem aquesta setmana amb força i legitimitat. És una finestra d'oportunitat. Ens hi juguem molt, tot!”

Laura Vilagrà
CONSELLERA DE LA PRESIDÈNCIA

diàleg, ahir va contemporitzar dient que a JxCat no li "tremolaran les cames" per ser a la negociació, tal com té pactat amb ERC, perquè són "partidaris de resoldre els problemes polítics políticament". "Cal una mobilització permanent perquè l'Estat no reconeix l'autodetermina-

ció", proclamava, això sí, Borràs, que dirigia les crítiques al PSOE, a qui acusa de "boicotejar" el diàleg en no aturar la repressió i no donar cap opció a l'autodeterminació. El secretari general de JxCat, Jordi Sánchez, va negar cap topada en constatar que, dins del govern, no hi ha

cap "divisió" sobre com afrontar la taula de diàleg, sinó com a molt "accents diferents" dins de la mateixa voluntat d'avançar "de manera coordinada per guanyar el dret a l'autodeterminació". "L'independentisme no queda debilitat pel fet de parlar alt i clar", cloïa, després d'asse-

A dalt, l'ofrena floral del govern al matí. Al costat, les comitatives d'ERC i de Junts a la manifestació, i a sota la presidenta del Parlament, Laura Borràs, i dos dels presos polítics indultats, Jordi Sànchez i Josep Rull. Al final, l'acte institucional de la nit ■ ACN / EFE / JORDI BEDMAR

“Això va de perseverança, de resistir. Hem d'aprofitar totes les oportunitats, siguin les que siguin”
Marta Vilalta
SECRETÀRIA GENERAL ADJUNTA D'ERC

“El govern espanyol ha estat incapaç de mantenir l'acord pel Prat; no té paraula, i per tant se'n pot esperar poca cosa”
Jordi Sànchez
SECRETARI GENERAL DE JXCAT

“Continuarem clamant per la independència fins que siguem reconeguts i respectats com una nació lliure”
Carles Puigdemont
EXPRESIDENT A L'EXILI

“El govern no se'n sortirà si pretén una estabilitat i governabilitat normal i tranquil·la com fa vint anys a Catalunya”
Edgar Fernández
PORTAV. SECRETARIAT NACIONAL CUP

“Per una Diada en què el retrobament, l'afecte i la concòrdia ens guïïn. Avancem cap allò que ens uneix”
Pedro Sánchez
PRESIDENT DEL GOVERN ESPANYOL

“La taula és una gran oportunitat per avançar, alçar el cap i tenir conquestes després de tant temps de paràlisi i bloqueig”
Jèssica Albiach
LÍDER GRUP EN COMÚ PODEM

gurar que el seu partit serà “lleial” a l'acord amb ERC i anirà a la taula per donar “força” al país. Igual que Borràs, Sànchez posava La Moncloa en el punt de mira i justificava l'escepticisme de Junts per les “actituds” que no els agraden del govern espanyol, com que hagi estripat unilate-

ralment l'acord per a la inversió de 1.700 milions al Prat. Sànchez va ser a la capçalera de la manifestació amb l'expresidenta del Parlament, Carme Forcadell, com a expresidents de l'ANC. En canvi, Jordi Turull i Josep Rull van ser a la comitiva de Junts, amb el vicepresident Jordi

Puigneró i altres consellers. El també exconseller Quim Forn va preferir assistir-hi amb la família. La CUP, que es va desmarcar dels actes de l'ANC per ser a la mobilització de l'esquerra independentista, va advertir al govern que “no se'n sortirà” si pretén buscar l'estabilitat i la

governabilitat de les administracions en lloc de confrontar amb l'Estat. El portaveu del secretariat nacional, Edgar Fernández, que no veu “necessitat de dialogar”, avisava també que no entén que el govern no afavoreixi els drets socials, per la qual cosa “de moment” resta-

ran fora de la negociació del pressupost del 2022. Qui no va anar a cap manifestació van ser els comuns i els socialistes, tot i que sí que van ser a les ofrenes del matí. El cap de l'oposició, Salvador Illa, confiava que la Diada serveixi per “obrir un diàleg sincer i honest” entre tots

els catalans, i per “buscar consensos”. La líder d'En Comú Podem, Jèssica Albiach, es mostrava esperançada amb la taula, igual que l'alcaldessa de Barcelona, Ada Colau, que la veu un espai on “es pot parlar de tot des del respecte, sense línies vermelles, presses ni pressions”. ■

Jordi Cuixart, durant l'acte que Òmnium va celebrar ahir a l'Arc de Triomf de Barcelona en reconeixement als represaliats del procés ■ JUANMA RAMOS

Cuixart implora unitat des del respecte a la diversitat

■ El president d'Òmnium reapareix a la Diada en un acte d'homenatge als presos i a tot el conjunt de represaliats ■ En vigília de la taula de negociació, demana no cedir al "xantatge de la repressió"

Francesc Espiga
BARCELONA

Eren les 12.14 h, i a aquella hora el sol no era precisament clement. En un escenari que tenia l'Arc de Triomf de Barcelona com a teló de fons, l'actor Lluís Marco va començar a recitar una successió de noms, la de tants i tants personatges coneguts, però sobretot anònims, que arrosseguen causes judicials arran del procés sobiranista. Amb aquest gest, impregnat de simbolisme, Òmnium Cultural va voler donar inici a l'acte que va organitzar ahir amb motiu de la Diada i que, sobretot, va voler ser un homenatge a tots aquests represaliats. I, per fer-ho ben patent, davant d'un auditori reduït i acotat a

500 persones com a conseqüència de la pandèmia, l'entitat va voler aplegar representats de partits –des d'Àngels Chacón (PDeCAT) fins a Albert Batet (JxCat) passant per Marta Vilalta (ERC)–, entitats –Elisenda Paluzie (ANC)–, sindicats –Javier Pacheco (CCOO), Camil Ros (UGT), Sergi Perelló (Intersindical)–, tot i que bona part de la primera fila estava reservada a Oriol Junqueras, Josep Rull, Jordi Sánchez, Quim Forn i Jordi Cuixart. Una imatge que, en certa manera, també volia il·lustrar un moment icònic, el del retorn dels presos amb la celebració de l'Onze de Setembre després del seu indult.

Per múltiples circumstàncies hi havia interès, o

Les frases

“La millor proposta per poder exercir l'autodeterminació serà la que fem entre tots. No renunciem a la diversitat”

“Si volem tenir un país democràtic, cal l'autodeterminació. Cal seguir pressionant sense cedir al xantatge de la repressió”

“Que en aquest moment no ens distreguin els detalls, les discussions ni les estratègies de part”

Jordi Cuixart
PRESIDENT D'ÒMNIUM CULTURAL

Suport de personalitats internacionals de renom

Durant l'acte d'ahir d'Òmnium a l'Arc de Triomf de Barcelona, també es van poder veure els missatges de suport en vídeo que van enviar Nora Cortiñas, cofundadora de l'associació Madres de Plaza de Mayo; l'expresident del Sinn Féin Gerry Adams, i la premi Nobel de la pau de 1997, Jody Williams. La pri-

mera de les intervencions enregistrades va ser la de Cortiñas, que va instar que el poble català “mai més sigui reprimat per lluitar per la recuperació de les seves terres, els seus drets i la seva identitat”.

Adams, per la seva banda, va fer una apel·lació directa a la Unió Europea, ja que, se-

gons ell, “té l'obligació de garantir que Catalunya pugui perseguir el seu dret a l'autodeterminació”, i Jody Williams, activista contra les mines antipersona, va recalcar que “el poble català segueix tenint dret a un referèndum, i dret a dir el que pensa i a determinar el seu futur. Teniu el meu suport”.

com a mínim curiositat, per escoltar què deia el president d'Òmnium en la seva intervenció. D'entrada perquè el moment polític és el que és, amb l'independentisme institucional mostrant en públic les seves desavinences, però també, perquè no dir-ho, perquè veure què deia Cuixart després del cèlebre episodi del pregó de les festes de Gràcia amb la subsegüent xiulada a Ada Colau. Doncs bé, en una referència que algú podria interpretar que al·ludia a això, però també, i sobretot, a les diferències que ara mateix hi ha en el conjunt del sobiranisme sobre què fer i, sobretot, com fer-ho, el dirigent d'Òmnium va ser explícit a l'hora de defensar que “la millor proposta per poder exercir l'autodeterminació serà la que fem entre tots. No renunciem a la diversitat”. Per si calia ser encara més clar, va recalcar que, ara mateix, no és el moment “que ens distreguin els detalls, les discussions ni les estratègies de part”, una reflexió que es va produir justament l'endemà que ERC i JxCat es tressin els plats pel cap respecte a les converses que s'han d'iniciar la setmana entrant, dijous o divendres segons diuen, amb La Moncloa.

En relació amb això, però també sobre quina ha de ser l'estratègia global de l'independentisme, Cuixart va recalcar que “si volem tenir un país democràtic, la nostra responsabilitat és continuar pressionant, sense cedir al xantatge de la repressió, perquè l'única manera de fer front a la resolució democràtica del conflicte és l'amnistia”, alhora que també va voler emfatitzar que els indults “no serveixen per girar full ni frenen la vulneració de drets fonamentals” perquè, segons hi va afegir, “això no va de situacions personals, sinó que és una causa col·lectiva”. En clau de futur més immediat, també va anunciar una “gran mobilització” en contra de la llei de l'audiovisual estatal que menysté el català. Una versió de cant coral d'*Els segadors* va cloure un acte en què també es va poder sentir una versió cantada d'un dels poemes de Joan Brossa, *La gent*, aquell que té com a estrofa destacada aquella que diu: “La gent no s'adona del poder que té.” ■

Marea roja

REIVINDICATIUS • La davallada del nombre d'autocars arribats de tots els punts de Catalunya no va fer desanimar els participants de comarques disposats a "collar els polítics" **PANDÈMIA** • La por a la Covid va fer desdir alguns dels més grans, un col·lectiu incondicional en edicions anteriors

Els autocars procedents de tots els punts del país omplien les voreres d'alguns carrers cèntrics de l'Eixample ■ JOSEP LOSADA

Marta Membrives
BARCELONA

Motivats, persistents, incondicionals i reivindicatius. Milers de persones van fer cap a Barcelona en autocar procedents de tots els punts de Catalunya. N'eren molts menys que en altres ocasions però no per això mostraven desànim. De vermell, estelada en mà, pas decidit i la mascareta més o menys ben posada, la guerrilla de comarques afrontava l'enèsima mobilització pels carrers de Barcelona per demanar la independència de Catalunya.

Encara no era un quart de quatre de la tarda i la vorera de la banda Besòs del passeig de Gràcia ja estava plena d'autocars. A tocar de la Gran Via, asseguts en un banc, la Montse, el Pere, la Teresa i la Quimeta es menjaven l'entrepà que s'havien preparat a casa abans de sortir. Havien arribat minuts abans amb un autocar procedent de Cardona que havia aprofitat fins a Barcelona veïns de l'eix del Cardener. Molts menys que altres anys, reconeixien, però ells no s'ho havien volgut perdre.

"No veiem aquella il·lusió d'altres anys però aquí estem", deia el Pere, que tenia clar que calia "collar els polítics". "Ja tenim una edat i volem veure la independència", exclamava la Montse al seu costat.

Més amunt, una guia turística s'esforçava per aconseguir que un nodrit grup de turistes es fixés en la façana de la Casa Batlló. Una part estava més interessada en la marea roja que en aquells moments desfilava per les voreres de l'emblemàtic passeig barceloní. "Lluitem i guanyem la independència", deia a la samarreta vermella que diuen molts del que havien arribat a Barcelona en autocar i passejaven en grup abans d'anar cap al punt de concentració. Altres lluien el mateix color però amb models *vintage* de l'ANC que evidenciaven la seva participació en mobilitzacions prèvies. "Nosaltres venim des que els nens eren petits", explicava l'Eva de Sant Vicenç de Montalt, acompanyada d'un grup que feia baixar la mitjana d'edat dels arribats en autocar. Reconeixia que aquest any només havien omplert tres quartes parts d'un bus quan en ocasions anteriors n'ha-

vien estat dos. Més nombroses eren les baixes d'altres parts del territori com reconeixien els assistents. El Guillem, de Sallent, explicava que al seu poble anys abans havien arribat a omplir cinc autocars i aquest any en compartien un amb altres manifestants de Navàs i Balsareny. Al matí, la president de l'ANC, Elisenda Paluzie, anunciava l'arribada de 225 autocars quan en

"Si ens volem comptar que ens deixin votar i ja ho veuran", reclamava el Climent

edicions anteriors els vehicles desplaçats superaven de llarg el miler.

La por al contagi havia frenat una part dels assistents més grans, un col·lectiu incondicional en edicions anteriors i el que omplia més autocars. "Els joves es desplacen en cotxe o fan servir el transport públic, argumentava la Pilar, arribada del Bages.

Tots havien estat en manifestacions anteriors i alguns, com la Dolors i el Jesús d'Anglès, fins i tot a les mobilitzacions a Brus-

sel·les i Estrasburg. Aquest any havien omplert un sol autocar amb veïns del seu poble, de la Cellera i d'Amer. "Som la gent del carrer que hem d'aguantar al peu del canó i fer força des de la base", assegurava la Dolors.

Abans de les quatre de la tarda la majoria dels autocars ja havien arribat a la seva destinació, molts havien fet per primer cop un trajecte lliure de peatges. Per fer temps, alguns dels manifestants prenien alguna cosa a les terrasses del passeig de Gràcia i la Rambla de Catalunya, on la davallada de turistes feia més fàcil trobar taula. Des d'allà comentaven la jugada. De confiança en els polítics, poca. Tot i això, molts estaven convençuts de poder tornar a guanyar a les urnes. "Si de veritat ens volem comptar, no cal que demà donin números dels que som a la manifestació, que ens deixin votar i ja ho veuran", argumentava el Climent de Campdevàrol esperançat amb la possibilitat que un nou lideratge faci possible sortir de l'atzucac. Mentre no sigui així, apuntava un altre motiu per seguir mobilitzant-se: "Venim sobretot a tocar els collons al govern espanyol." ■

L'IEC reivindica el seu paper en la identitat catalana

L'Institut d'Estudis Catalans (IEC) va reivindicar, ahir durant un acte celebrat amb motiu de la Diada, la seva funció com a "pilar" de la identitat catalana. Per això actua amb sentit de "servei, independència i lleialtat al país", en paraules de la seva presidenta, Teresa Cabré, que hi va afegir que cal "posar l'accent en la unió i el record d'allò que vam ser per definir el nostre full de ruta i projectar-nos cap al futur". Cabré va subratllar que el nou equip de govern treballa per un IEC amb "bones pràctiques, transparència, modernitat". A l'acte van assistir el conseller d'Educació, Josep González-Cambray, i la consellera de Cultura, Natàlia Garriga. ■ REDACCIÓ

Més d'un miler de persones visiten el Parlament

Més d'un miler de persones van participar, ahir, en la tradicional jornada de portes obertes al Parlament amb motiu de la Diada. Els ciutadans van poder visitar l'edifici de la Ciutadella de les deu del matí a les dues del migdia de manera esglaonada per garantir el compliment de les mesures sanitàries. L'any passat, les visites es van fer de forma virtual a causa de la pandèmia. Ahir, els visitants van accedir a l'edifici per la porta principal, van passar un control de temperatura i, amb la mascareta posada en tot moment, van poder visitar els espais més emblemàtics de la cambra. ■ REDACCIÓ

Cremen fotos d'Aragonès i Pedro Sánchez

Un grup de manifestants de l'esquerra independentista encaputxats van cremar, ahir, una fotografia de gran dimensions del president de la Generalitat, Pere Aragonès, i el president espanyol, Pedro Sánchez. Els manifestants també van calar foc a banderes espanyoles i europees i van desplegar una gran estelada. La protesta va començar poc després de dos quarts de set del vespre a la plaça Urquinaona, i la crema de fotografies i banderes es va fer a la zona de l'Arc de Triomf. La marxa estava convocada per organitzacions com ara la CUP, Arran, Alerta Solidària, el Sindicat d'Estudiants dels Països Catalans, Endavant i la Coordinadora Obrera Sindical. ■ REDACCIÓ

Un grup de manifestants cremen una foto de Sánchez i Aragonès en la manifestació d'ahir de l'esquerra independentista ■ ACN

La CUP combatrà al carrer la política de “peix al cove”

■ Unes 15.000 persones es manifesten en la marxa de l'esquerra independentista ■ Avisa ERC i Junts que “s'acaba la paciència” i que no permetrà una governabilitat tranquil·la amb l'Estat

Emma Ansola
BARCELONA

“Independència, socialisme i feminisme”, aquest va ser un dels lemes més corejats i reivindicats en la manifestació organitzada per l'esquerra independentista que a les set de la tarda sortia de la plaça d'Urquinaona. La marxa estava convocada per les organitzacions CUP, Arran, Alerta Solidària, el Sindicat d'Estudiants dels Països Catalans (SEPC), Endavant i la Coordinadora Obrera Sindical (COS), sota el lema “La lluita és l'únic camí”.

Un missatge que interpellava directament a Junts i ERC i a la taula de diàleg amb el govern espanyol. “La paciència s'ha acabat; independència o submissió”, els cridaven

els manifestants, que, segons els organitzadors, van arribar a ser 15.000. A totes les parts se'ls advertia que la política de peix al cove s'ha acabat i que polítiques que emparin projectes com el de l'aeroport o uns jocs olímpics d'hivern seran contestades amb més mobilització al carrer com la que es prepara per al dia 19 de setembre. Els cartells en contra de l'ampliació de l'aeroport del Prat van ser presents al llarg del recorregut, alguns dels quals eren repartits per alguns diputats de la CUP.

El malestar amb les relacions entre els dos governs, el català i l'espanyol, es va fer visible en un moment de la manifestació ja entrant al passeig de Lluís Companys, quan un grup de manifestants van

cremar una fotografia de grans dimensions on apareixien el president de la Generalitat, Pere Aragonès, i el president espanyol, Pedro Sánchez. També hi va haver una encesa de banderes espanyoles i europees al llarg del recorregut, des d'Urquinaona a la ronda de Sant Pere i fins a Arc de Triomf per acabar a la plaça comercial del Born, on es van fer les intervencions polítiques. Abans, però, un vídeo tornava a denunciar les velles polítiques que Junts i ERC han rescatat per negociar ara noves compensacions amb el govern espanyol.

La majoria de discursos van ser crítics amb els governs de Catalunya, el País Valencià i les Balears i la “repressió” exercida sobre el col·lectiu independen-

Les frases

“El govern no tindrà èxit si el que pretén és una governabilitat estable, normal i tranquil·la com passava a Catalunya fa vint anys”

“Iniciem curs i no hi ha ni política de confrontació amb l'Estat ni polítiques per garantir drets socials”

Edgar Fernández
SECRETARIAT NACIONAL DE LA CUP

tista i d'esquerres. També es van reivindicar les protestes que van tenir com a epicentre la plaça d'Urquinaona contra sentències com la del referèndum de l'1 d'octubre del 2017 o l'empresonament del raper lleidatà Pablo Hasél. Així mateix, van carregar contra la taula de diàleg entre la Generalitat i el govern espanyol que s'ha de reunir properament. La major part de la manifestació va transcórrer sense

incidents mentre activistes cridaven consignes feministes i anticapitalistes des de la capçalera on es trobava l'activista Marcel Vivet, condemnat a cinc anys de presó per la manifestació *Holi* contra Jusep Pol el 2018. Vivet es va negar la vigília de la Diada a recollir la medalla d'Honor del Parlament.

Abans d'iniciar la marxa, el portaveu del secretariat nacional de la CUP, Edgar Fernández, ja va fer

una crida a la mobilització i l'organització popular per dir-li a l'executiu de Junts i ERC “que no se'n sortirà si pretén una estabilitat i governabilitat normal i tranquil·la” com passava fa vint anys a Catalunya. L'oposició a l'ampliació de l'aeroport “és un exemple” del que ha de passar en el nou curs polític, va augurar Fernández. La CUP porta mesos criticant que s'està vulnerant l'acord signat amb ERC i ahir es reiterava que en l'inici del nou curs polític es manté la mateixa actitud, “ni política de confrontació amb l'Estat ni polítiques per garantir els drets socials”, assenyala. Fernández admetia que, si bé cal diàleg, el que es portarà a terme entre els dos governs no reconeixrà ni l'autodeterminació i no es negociarà la independència. “Tenim necessitat de negociar com fem efectiu el dret a l'autodeterminació i l'amnistia i no pas la governabilitat del país”, apuntava. Un cop més, la CUP anunciava ahir que se situa fora de la negociació del pressupost amb el govern català si es mantenen les polítiques actuals i s'obvia l'acord d'investidura. ■

POLÍTICA 11 DE SETEMBRE

#CATALUNYALLIBERTAT

Passejada per una derrota

DESFETA • L'historiador Agustí Alcoberro guia una ruta pels escenaris de la derrota del 1714 **HISTÒRIA** • Presenta l'obra coincidint amb La Setmana del Llibre en Català

M.R.
BARCELONA

En l'imaginari popular, al fossar de les Moreres no s'hi enterra cap traïdor, perquè s'hi van enterrar els màrtirs del setge de Barcelona del setembre del 1714. En realitat, hi ha enterrats els màrtirs i els no màrtirs, perquè al fossar de les Moreres, el fossar de la basílica de Santa Maria del Mar, s'hi enterrava tothom qui moria en aquella zona del barri de la Ribera. El que passa és que el 1884 l'escriptor Frederic Soler, conegut com a Serafi Pitarra, va guanyar un accèssit dels Jocs Florals amb el poema *El fossar de les Moreres*, en què deia: "Al fossar de les Moreres / no s'hi enterra cap traïdor; / fins perdent nostres banderes / serà l'urna de l'honor." El poema va reeixir i va romantitzar i dignificar un fossar –com tots els que hi havia en cadascuna de les esglésies, perquè no és fins al segle XVIII que apareixen els primers cementiris; a Barcelona, el del Poblenou– que avui és punt indispensable del recorregut de l'independentisme i de la ruta de la pèrdua de Barcelona. Ho vam aprendre a través de l'historiador Agustí Alcoberro, que ahir, coincidint amb la Diada i amb La Setmana del Llibre en Català, va guiar una ruta pels escenaris de *La desfeta: 11 de setembre del 1714*, el seu darrer llibre, de la col·lecció *Dies Que Han Fet Catalunya*, en què explica els detalls dels defensors de Barcelona davant l'exèrcit borbònic. La ruta va començar

El fossar de les Moreres, ahir, un dels punts de la ruta independentista any rere any ■ JORDI PANYELLA

davant de l'estàtua de Rafael Casanova, a la ronda de Sant Pere, antiga muralla on hi havia el baluard de Sant Pere; va seguir per l'antic monestir de Sant Pere de les Puel·les, l'antic convent de Sant Agustí, el Born, el fossar de les Moreres i el Pla de Palau, on hi havia el Palau Reial, i va acabar davant l'estàtua del malaguanyat general Moragues (militar català que va lluitar pel bàndol austriacista i que va ser esquarтерat i decapitat per les tropes borbòniques, que van posar el seu cap en una gàbia que es va exhibir al Portal del Mar). Després es va encaminar al Port Vell, on hi havia les

parades de llibres de La Setmana. Un recorregut que Alcoberro va farcir d'anècdotes i dades històriques; per exemple, que després de la desfeta de Barcelona i l'entrada definitiva de les tropes borbòniques a la ciutat, el 13 de setembre, els veïns de Barcelona van "fer vida normal". "Es van obrir les botigues i la gent va sortir al carrer, no pas per sotmetre's als invasors, sinó per dignitat." "Catalunya –va dir l'historiador i ex-número dos de l'ANC– ja ha patit dues desfetes, que és la derrota total, el 1714 i el 1939. Esperem que no n'hagi de tornar a patir una altra." Tothom va encreuar els dits. ■

Tarragona, al ritme dels diables

Tarragona va organitzar la tradicional ofrena floral al monument de Rafael Casanova, en un acte en què van participar entitats socials, culturals, econòmiques i representants dels sindicats i dels partits polítics de la ciutat. Un centenar de persones es van aplegar a la plaça de la Font i van marxar fins a la plaça de les Cols en cercavila i al ritme dels diables Foc i Gresca.

OPINIÓ

Mònica Roca
Presidenta Cambra Comerç

De quin color volem que sigui la llum?

La pujada del preu de la llum s'ha convertit en el gran tema de debat polític i públic dels últims mesos. Dia rere dia s'anuncien rècords històrics. Mentre el govern espanyol és víctima d'una divisió d'opinions, la ciutadania i l'empresariat són víctimes dels estralls d'un augment sense precedents. Els experts coincideixen a culpar el sistema tarifari de l'electricitat de la pujada imparable. Un sistema de preus marginals que remunera amb escreix les generadores que tenen un baix cost, com és l'energia nuclear o la hidràulica, quan entra en funcionament una generadora d'alt cost com una central tèrmica. Així que, quan hi ha un pic de demanda, el sistema elèctric espanyol reafirma la seva dependència dels combustibles fòssils. Unes energies que són altament contaminants, costoses i poc sostenibles. A més a més, encareixen el preu de l'electricitat i repercuteixen brutalment en la factura de la llum. És per això que és imprescindible ajustar el mecanisme de subhasta i distribuir les rendes que es creen entre el cost real de generar l'electricitat i el preu majorista, permetent d'aquesta manera fer front a la pobresa energètica de la població més vulnerable. Arribats a aquest punt, crec que, a més a més de replantejar-nos un canvi sobre el sistema tarifari, que premia sense esforç algunes companyies amb capacitat d'influència, hauríem de preguntar-nos també per quina raó el 2021 encara depenem a consciència dels combustibles fòssils. Deu ser que encara no ens hem pres seriosament el fet d'incentivar les energies verdes? Que encara no tenim prou evidències de l'emergència climàtica a la qual estem sotmesos? Que mirem amb ulls clucs el canvi climàtic? Sigui com sigui, la realitat és que el preu de la factura de la llum mantindrà una tendència alcista, si no es comença a treballar per una solució a llarg termini. De fet, el preu dels combustibles fòssils cada cop s'eleva més, ja que les generadores hauran de pagar un percentatge de drets d'emissió més alt per compensar els gasos hivernacle (GEH) que desprenen durant la producció de l'energia.

Les xifres parlen per si mateixes. El megawatt/hora s'ha situat en una mitjana propera als 120 euros, davant dels 36 euros de l'any passat. Els combustibles fòssils ja no són un aliat per a la nostra factura de la llum ni per al canvi climàtic. Ara cal reconèixer que el nostre model energètic no està a l'altura. Sabem que els últims vuit anys no s'ha construït cap parc eòlic per problemes d'entesa entre les administracions estatals i les autonòmiques. Que a Catalunya el pes de les renovables no supera el 20% mentre que a la UE-5 ja ha arribat al 33% (mentre Europa ha marcat que el 2030 un 50% de l'energia ha de ser renovable i el 2050, un 100%). Esperem que l'arribada dels fons europeus serveixi per activar els projectes energètics verds i aconseguir un territori autosuficient. Tenim la sort que Catalunya ja disposa dels recursos naturals suficients: sol, aigua, desnivell, vent i tecnologia per poder aconseguir el repte de la sobirana energètica. Només ens cal la voluntat. Toca qüestionar-nos quantes llicències de renovables s'han donat en els últims anys? O quins projectes s'han engegat? Sabem que a finals del 2019, després d'una dècada de paràlisi, es va aprovar un decret per impulsar les renovables. Des d'aleshores s'han presentat aproximadament 280 projectes d'instal·lacions fotovoltaïques i 130 projectes eòlics. D'aquests projectes, 54 de solars i 42 d'eòlics ja han estat declarats no viables, i només dos han començat la tramitació. Per què és així? Què estem fent malament? Com podem tirar endavant projectes d'energia renovable que preservin alhora l'equilibri mediambiental local i que siguin socialment responsables? La solució existeix i molts països europeus l'estan tirant endavant. Però, repeteixo, cal una voluntat decidida i ferma de potenciar, sense demora, aquests projectes que donaran pas a les energies lliures d'emissions de CO₂. L'increment del preu de la llum és una alarma social i econòmica. La necessitat d'una aposta ferma per les energies renovables s'ha de convertir en una prioritat política.